

Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta

Scéim Teanga 2017-2020

faoi Alt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

Clár an Ábhair

1. Réamhrá	3
1.1 Ullmhú na Scéime	3
1.2 Cuspóirí na Scéime	3
1.3 Tosach Feidhme na Scéime	3
2. Léargas Ginearálta ar GBCN	4
2.1 Misean agus Spriocanna	4
2.2 Céard a Dhéanaimid?	4
2.3 Struchtúr Eagraíochta Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta	6
2.4 Ár bPáirtithe Leasmhara	6
3. Ullmhú na Scéime	7
3.1 Meitheal	7
3.2 Suirbhé ar an bhFoireann	7
3.3 Comhairliúchán	7
4. Seirbhísí le Soláthar i nGaeilge, i mBéarla nó i nGaeilge agus Béarla	8
4.1 Seirbhísí a sholáthraítear i nGaeilge cheana féin	8
4.2 Seirbhísí atá ar fáil i mBéarla amháin	9
4.3 Feabhsú Seirbhísí atá le soláthar go dátheangach faoi Scéim GBCN	9
4.3.1 An Chéad Phointe Teagmhála	9
4.3.2 Doiciméid agus Foilseacháin	10
4.3.3 Cumarsáid Inmheánach	10
4.3.4 Suíomhanna Gréasáin	10
4.3.5 Ríomhphost	11
4.4 Logainmneacha Oifigiúla Limistéar Gaeltachta	11
4.5 Cumas Teanga a Fheabhsú	11
5. Monatóireacht agus Athbhreithniú ar an Scéim	12
6. An Scéim a Phoibliú	12

1. Réamhrá

Is í seo an Chéad Scéim Teanga (Scéim) arna hullmhú ag Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (“GBCN”) faoi Alt 11 d’Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 (“an tAcht”). Foráiltear le hAlt 11 den Acht go n-ullmhódh comhlachtaí poiblí scéim teanga ina gcuirtear síos ar na seirbhísí a bheartaíonn an comhlacht poiblí a sholáthar:

- trí mheán na Gaeilge amháin
- trí mheán an Bhéarla amháin
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla araon

agus na bearta atá le glacadh chun a chinntiú go ndéanfar aon seirbhísí nach soláthraíonn GBCN trí mheán na Gaeilge faoi láthair a sholáthar taobh istigh de thréimhse chomhaontaithe.

1.1 Ullmhú na Scéime

D’iarr an tAire Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta ar GBCN dréacht-Scéim a ullmhú faoi Alt 11 den Acht agus í a chur faoi bhráid oifig an Aire ar an 18 Samhain 2016 nó roimhe sin.

Ullmhaíodh an Scéim seo de réir Treoirlínte a d’eisigh an Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta.

1.2 Cuspóirí na Scéime

Is é aidhm na Scéime úsáid na Gaeilge a fhorbairt ar fud GBCN agus, nuair is gá, ina réimsí cumarsáide leis an bpobal. Cuirfidh GBCN fostaithe ar an eolas faoina bhfuil sa scéim agus faoina cuspóir agus déanfaidh sé monatóireacht ar an éileamh ar sheirbhísí Gaeilge i rith na scéime.

1.3 Tosach Feidhme na Scéime

Tá an Scéim seo daingnithe ag an Aire Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta. Cuirfear tús leis an Scéim le héifeacht ó 24 Iúil 2017 agus fanfaidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana ón dáta sin nó go dtí go mbeidh Scéim nua daingnithe ag an Aire de bhun Alt 15 den Acht.

2. Léargas Ginearálta ar GBCN

2.1 Misean agus Spriocanna

Bunaíodh Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN) le reachtaíocht sa bhliain 1990. I mí na Nollag 2014, simplíodh a struchtúr rialachais nuair a tugadh isteach bord uileghabhálach nua ar a dtugtar an Ghníomhaireacht. Ceann de na cuspóirí atá leis an struchtúr rialachais simplithe nua ná éascaíocht a dhéanamh ar chur chuige níos comhtháite i leith sainorduithe gnó GBCN a chur i bhfeidhm. Is é an cuspóir atá ann i gcás gach ceann de shainorduithe éagsúla GBCN ná sócmhainní poiblí agus dlíteanais phoiblí a bhainistiú go stuama ar bhonn tráchtála de mar a léirítear sa ráiteas misin againn:

“Is é misean Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ná sócmhainní poiblí agus dlíteanais phoiblí a bhainistiú go stuama ar bhonn tráchtála.”

Tá Straitéis Chorporáideach 2016-2018 uileghabhálach forbartha ag GBCN chun tacú lena aonaid ghnó a sainorduithe a chomhlíonadh. Sa straitéis seo leagtar síos ceithre sprioc straitéiseacha don eagraíocht. Is é príomhspríoc GBCN ná luach fadtéarmach a chur ar fáil don Stát. Mar gheall ar na trí sprioc thacaíochta – ár gclú a choinneáil agus a fheabhsú, ár gcumais a fhorbairt mar eagraíocht oiriúnaitheach, agus ár ndaoine a chumasú lena n-acmhainn a bhaint amach – beimid in ann luach fadtéarmach a chur ar fáil agus feidhmíocht ghnó inbhuanaithe a thógáil ag an am céanna.

2.2 Céard a Dhéanaimid?

Is comhlacht Stáit í Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN) a bhfuil sainchúram tráchtála air seirbhísí bainistíochta sócmhainní agus dlíteanas a chur ar fáil don Rialtas. I measc na ngnóthaí atá á mbainistiú ag GBCN tá iasachtaíocht i gcomhair an Stáitchiste agus bainistíocht an Fhiachais Náisiúnta, an Ciste Infheistíochta Straitéisí d’Éirinn, an Gníomhaireacht Airgeadais d’Fhorbairt Náisiúnta, NewERA (an tÚdarás um Gheilleagar Nua agus um Théarnamh) agus an Gníomhaireacht um Éilimh ar an Stát.

Maoiniú agus Bainistiú Fiachais

Tá GBCN freagrach as iasachtaíocht thar ceann an Rialtais agus as bainistiú an Fhiachais Náisiúnta d’fhonn leachtacht don Stáitchiste a chinntiú agus d’fhonn an t-ualach úis a íoslaghdú sa mheántearma.

An Ciste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn

Rialaíonn agus bainistíonn GBCN an Ciste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn, a bunaíodh i Nollaig 2014 agus sainordú reachtúil aige infheistiú ar bhonn tráchtála ar bhealach a cheapfar chun tacú le gníomhaíocht gheilleagrach agus le fostaíocht sa Stát. Tháinig an Ciste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn i gcomharbacht ar an gCúlchiste Náisiúnta Pinsean.

An Ghníomhaireacht Airgeadais d'Fhorbairt Náisiúnta

Agus é ag feidhmiú mar an Ghníomhaireacht Airgeadais d'Fhorbairt Náisiúnta, is é GBCN an comhairleoir reachtúil airgeadais d'údaráis Stáit maidir le gach tionscadal infheistíochta poiblí lena mbaineann luach caipitiúil níos mó ná €20m. Tá lánfhreagracht air freisin as tionscadail Comhpháirtíochta Príobháidí Poiblí a sholáthar agus a chur i gcrích in earnálacha seachas iad siúd a bhaineann le hiompar agus le húdaráis áitiúla. Chomh maith leis sin tá sé freagrach as soláthar traidisiúnta agus tógáil scoileanna faoi mar a ordáíonn an Roinn Oideachais agus Scileanna.

NewERA

Agus é ag feidhmiú mar NewERA, cuireann GBCN ionad tiomnaithe um shaineolas airgeadais chorparáidigh ar fáil don Rialtas, go háirithe i ndáil le forbheathnú tráchtála comhlachtaí Stáit áirithe. Cuireann sé seirbhísí comhairleacha airgeadais agus tráchtála ar fáil d'Airí Rialtais lena n-áirítear i ndáil le feidhmíocht airgeadais, straitéis chorparáideach, pleananna caipitil agus infheistíochta, fáltais nó diúscairtí beartaithe, athstruchtúrú agus ceapacháin bhoird. Ina theannta sin, d'fhéadfadh NewERA, i gcomhairle leis an Aire ábhartha, tograí a fhorbairt le haghaidh infheistíochta in earnálacha an fhuinnimh, an uisce, na teileachumarsáide agus na foraoiseachta chun tacú le gníomhaíocht gheilleagrach agus le fostaíocht.

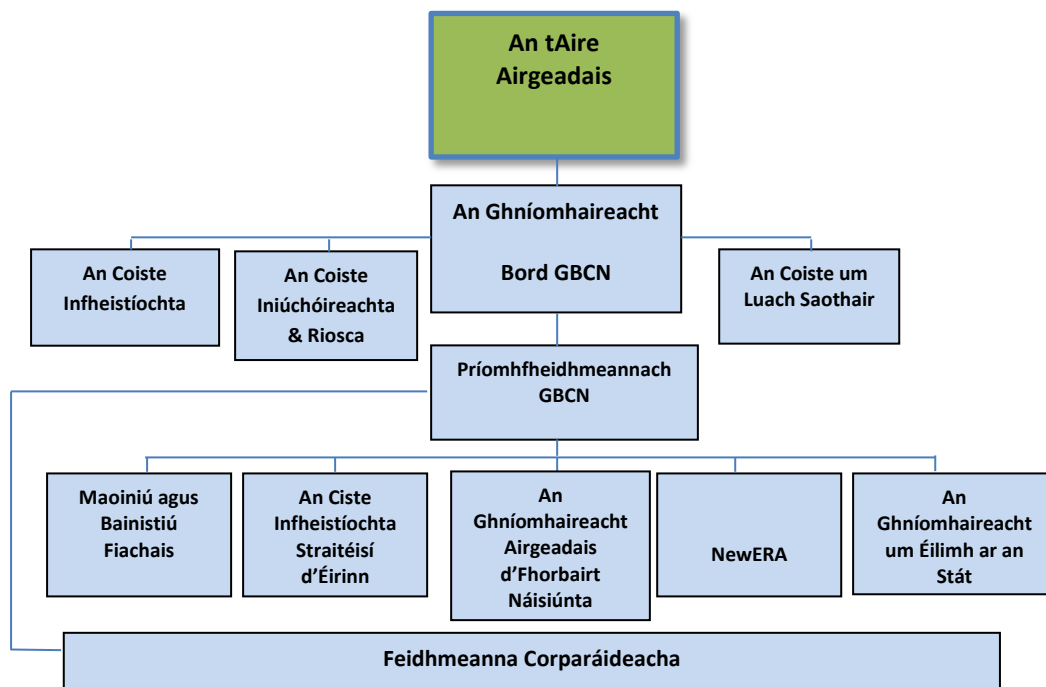
An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Agus é ag feidhmiú mar an Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát, déanann GBCN bainistíocht ar éilimh maidir le díobháil phearsanta, dochar do réadmhaoin agus faillí chliniciúil a dhéantar ar údaráis Stáit áirithe, lena n-áirítear an Stát féin, Airí Rialtais, an tArd-Aighne, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, earnáil an chúraim sláinte dheonaigh, an Garda Síochána, Seirbhís Phríosúin na hÉireann, Óglaigh na hÉireann agus scoileanna pobail agus cuimsitheacha. Chomh maith leis sin, tá cúram bainistíochta riosca air, agus tugann sé comhairle agus cuidiú d'údaráis Stáit lena neamhchosaint ar éilimh a laghdú a

mhéid is féidir. Ina theannta sin, bainistíonn sé costais tríú páirtí a thagann chun cinn de bharr Binsí Fiosrúcháin agus éilimh ar chostais dlí ó ghrúpaí ar éirigh leo ina gcás in éadan an Stáit maidir le díobháil phearsanta agus caingne eile nach mbaineann le díobháil phearsanta.

Anuas ar na feidhmeanna thuas, sannann GBCN baill foirne don Ghníomhaireacht Náisiúnta um Bainistíocht Sócmhainní agus do Chorporáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann agus soláthraíonn sé seirbhísí agus córais ghnó agus tacaíochta dóibh freisin.

2.3 Struchtúr Eagraíochta Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta

2.4 Ár bPáirtithe Leasmhara

Bímid ag plé lena lán páirtithe leasmhara éagsúla inár n-aonaid ghnó agus feidhmeanna corparáideacha ar fad. Ina measc tá:

- An tAire Airgeadais, an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Airí agus Ranna Rialtais eile, Comhlachtaí Stáit, Comhlachtaí Stáit Tráchtála agus contrapháirtithe AE;
- Institiúidí iasachtaithe, bainc cheannais agus bainc thráchtála intíre, idirnáisiúnta agus AE;

- Pobail infheisteoirí intíre agus idirnáisiúnta, e.g. infheisteoirí institiúideacha, cistí infheistíochta Stáit, cistí pinsean; agus
- Pobail agus earnálacha gnó intíre agus idirnáisiúnta, e.g. fiontraithe, gnólachtaí nua-thionscanta, gnóthais bheaga agus mheánmhéide agus gnólachtaí gnó.

3. Ullmhú na Scéime

3.1 Meitheal

Thug meitheal inmheánach, agus saineolaithe ábhair ó aonaid ghnó ábhartha ag cabhrú leo ó am go chéile, cabhair chun an Scéim seo a dhréachtú. Chuir an mheitheal seo iad féin ar an eolas faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 agus faoi na Rialacháin ghaolmhara ó 2006 agus 2008 agus d'fhreastail siad ar sheisiúin eolais a chuir an Coimisinéir Teanga ar fáil. Is ar an Aonad Saorála Faisnéise a leagadh an fhreagracht as monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar an Scéim.

3.2 Suirbhé ar an bhFoireann

Seoladh ríomhphost chuig gach fostaí de chuid GBCN chun an tsuim atá acu sa Ghaeilge a dhéanamh amach. Seoladh ceistneoir chuig na fostaí a thug freagra ar an ríomhphost tosaigh. Sa cheistneoir sin iarradh orthu a gcumas labhartha agus scríofa sa Ghaeilge a rátáil mar aon leis an tsuim a bheadh acu i gcúrsaí oiliúna. Tá torthaí an cheistneora sin á n-úsáid chun teacht ar fhostaithe a bheidh in ann cabhrú le haistriúchán Gaeilge agus a d'fhéadfadh a bheith ag iarraidh a scileanna Gaeilge a fhorbairt a thuilleadh.

3.3 Comhairliúchán

D'fhoilsigh GBCN fógra rúin ar an suíomh gréasáin www.tuairisc.ie inar tugadh cuireadh don phobal aighneachtaí a dhéanamh i ndáil le hullmhú na Scéime. Cuireadh fógra ar inlíon GBCN freisin. Cruthaíodh seoladh ríomhphoist tiomnaithe chun glacadh le haighneachtaí nó le haon cheisteanna i ndáil leis an dréacht-Scéim. Ní raibh aon aighneacht faighte faoi dheireadh an phróisis seo.

4. Seirbhísí le Soláthar i nGaeilge, i mBéarla nó i nGaeilge agus Béarla

Ní chuireann GBCN seirbhísí ar fáil go díreach don phobal. Tá trí fheidhm de chuid GBCN, áfach, a bhféadfadh suim a bheith ag an bpobal iontu. Is iad sin:

- **Cuntais Dhíomhaoine:** Is é GBCN bainisteoir Chiste na gCuntas Díomhaoine, a n-íoctar iarmhéideanna áirithe ar chuntais dhíomhaoine isteach ann, mar aon leis an luach ina airgead ar pholasaithe árachais saoil áirithe.
- **An Scéim um Ráthaíocht Dliteanas Incháilithe:** Tháinig an Scéim um Fhorais Chreidmheasa (Ráthaíocht Dliteanas Incháilithe) 2009, lenar foráladh do ráthaíocht dliteanas bainc áirithe, in éifeacht ar an 9 Nollaig 2009 agus cuireadh deireadh léi ar an 20 Márta 2013. Is é GBCN oibritheoir na Scéime seo.
- **Coigilteas Stáit:** Is é seo an t-ainm branda a úsáideann Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta chun cur síos ar réimse na dtáirgí coigiltis Rialtais a chuireann GBCN ar fáil trína ghníomhairí, An Post agus Cuideachta na nDuaisbhannaí, do choigilteoirí pearsanta.

Déanann GBCN cumarsáid leis an bpobal i gcoitinne ar na modhanna seo:

- Foilseacháin (Tuarascálacha Bliantúla)
- Preasráitis
- Suíomhanna Gréasáin
- Na Meáin Shóisialta
- Seisiúin Eolais don Phreas
- Agallaimh leis na Meáin

4.1 Seirbhísí a sholáthraítear i nGaeilge cheana féin

Is é an Béarla teanga oibre GBCN. Cuireann GBCN eolas ar fáil i nGaeilge, áfach, de réir a oibleagáidí faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Ina theannta sin, tá eolas áirithe a bhaineann le táirgí Coigiltis Stáit ar fáil i nGaeilge. Tá tuilleadh eolais ina thaobh seo leagtha amach thíos:

De réir oibleagáidí in alt 9 den Acht:

- is i nGaeilge agus i mBéarla atá stáiseanóireacht oifigiúil
- tugtar freagra i nGaeilge ar chomhfhreagras a fhaightear i nGaeilge
- is i nGaeilge agus i mBéarla atá comharthaí in áiteanna poiblí

De réir oibleagáidí in alt 10 den Acht:

- foilsítear an Straitéis Chorporáideach i nGaeilge agus i mBéarla
- foilsítear Tuarascáil Bhliantúil GBCN i nGaeilge agus i mBéarla
- foilsítear Tuarascáil Bhliantúil an Chiste Carbóin i nGaeilge agus i mBéarla

I leith Coigilteas Stáit, tá cuid nach beag de na doiciméid a bhaineann leis na táirgí, lena n-áirítear téarmaí agus coinníollacha agus bróisiúir na dtáirgí, ar fáil i nGaeilge ar an suíomh gréasáin Coigiltis Stáit. Mar a luadh cheana féin, feidhmíonn An Post mar ghníomhaire thar ceann GBCN i leith Coigilteas Stáit agus tá an gealltanais seo a leanas déanta ag An Post ó thaobh feabhas a chur ar na seirbhísí a chuireann sé ar fáil do chustaiméirí Coigiltis Stáit thar shaolré a Scéime Teanga, a ritheann ó 2015 go 2018:

‘Cuirfear gach foirm chaighdeánach atá ar fáil i mBéarla ar fáil i bhfoirm dhigiteach ar an idirlíon i nGaeilge le linn shaolré na Scéime mar seo a leanas: 40% faoi dheireadh na Chéad Bhliana, 60% faoi dheireadh an Dara Bliain, 100% faoi dheireadh an Tríú Bliain.’

4.2 Seirbhísí atá ar fáil i mBéarla amháin

Tá roinnt doiciméad nach mbeidh ar fáil ach i mBéarla.

Áirítear orthu sin cáipéisí speisialtóra nó teicniúla de chuid GBCN. Ina theannta sin cuirfear óráidí nó ráitis ar fáil sa teanga ina dtugtar iad.

4.3 Feabhsú Seirbhísí atá le soláthar go dátheangach faoi Scéim GBCN

Is é cuspóir an Achta ná cinnte a dhéanamh de go mbeidh fáil níos fearr ar sheirbhísí poiblí trí Ghaeilge agus go mbeidh siad ar chaighdeán níos airde. Tá sé d’aidhm ag GBCN infheictheacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú i ngach aonad gnó sna trí bliana atá romhainn amach. Chun na críche seo, tá GBCN meáite ar na garspriocanna seo a leanas a bhaint amach le linn a chéad Scéime Teanga:

4.3.1 An Chéad Phointe Teagmhála

- Is é ionad fáiltithe GBCN an chéad phointe teagmhála leis an bpobal. Tá fáil ag fostaithe atá ag obair san ionad fáiltithe ar liosta fostaithe, atá lonnaithe san Aonad Saorála Faisnéise, atá ar fáil chun labhairt leis an bpobal i nGaeilge. Sa chás nach bhfuil na fostaithe seo ar fáil, tá teachtaireacht ghutha ‘imithe ón oifig’ ar líne ghutháin an Aonaid Saorála Faisnéise. Is féidir leis an bpobal teachtaireacht a fhágáil ar an líne seo ina rogha teanga.

- Cuirfear oiliúint ar fáil d'fhoireann an ionaid fáiltithe ionas go mbeidh siad in ann agus go dtabharfaidh siad beannú do dhaoine i nGaeilge faoi dheireadh bhliain a haon den Scéim.

4.3.2 Doiciméid agus Foilseacháin

- Foilseofar 10% de phreasráitis i nGaeilge chomh maith le Béarla. Déanfar gach iarracht iad seo a fhoilsiú go comhuaineach faoi dheireadh an dara bliain den scéim, ach beidh cúinsí ar leith ann áfach a chuirfidh bac air sin.
- Beidh Straitéis Infheistíochta an Chiste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn, atá foilsithe i mBéarla, ar fáil i nGaeilge ó GBCN ach í a iarraidh, agus/nó beifear in ann teacht uirthi i nGaeilge ar shuíomh gréasáin GBCN i mbliain a haon den Scéim.
- Beidh Ríomhír na Gníomhaireachta um Éilimh ar an Stát, a fhoilsítear i mBéarla, ar fáil i nGaeilge ó GBCN ach í a iarraidh, agus/nó beifear in ann teacht uirthi i nGaeilge ar shuíomh gréasáin GBCN faoi dheireadh bhliain a dó den Scéim.

4.3.3 Cumarsáid Inmheánach

- Cuirfear cúrsaí oiliúna sa Ghaeilge, a bheidh ag tosú in 2017, ar fáil d'fhostaithe.
- Déanfar uasdátú ar an gcúrsa ionduchtúcháin d'fhostaithe i mbliain a haon den Scéim le go gcuimseoidh sé mír ar Scéim Teanga GBCN agus a chuid oibleagáidí eile faoin Acht.
- Cuirfear an Ghaeilge chun cinn go ginearálta san ionad oibre gach bliain trí ghníomhaíochtaí sóisialta agus eile, cuir i gcás páirt a ghlacadh i Seachtain na Gaeilge agus maidin chaife faoi dhó sa bhliain, ag tosú in 2017.

4.3.4 Suíomhanna Gréasáin

Suíomh Gréasáin Corparáideach GBCN (www.ntma.ie)

Faoi dheireadh bhliain a dó den Scéim, beidh an t-ábhar ar na leathanaigh seo a leanas ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla (gan naisc, ceistanna coitianta (FAQ) agus/nó doiciméid PDF san áireamh):

- Leathanach baile GBCN (<http://www.ntma.ie/>)
- Leathanach Chiste na gCuntas Díomhaoin (<http://www.ntma.ie/business-areas/funding-and-debt-management/dormant-accounts/>)

- Leathanach na Scéime um Ráthaíocht Dlíteanas Incháilithe (<http://www.ntma.ie/business-areas/funding-and-debt-management/eligible-liabilities-guarantee-scheme/>)
- An leathanach teagmhála (<http://www.ntma.ie/contact-us/>)
- An leathanach faoi Shaoráil Faisnéise (<http://www.ntma.ie/information-pages/freedom-of-information/>)
- An leathanach faoi Chosaint Sonraí (<http://www.ntma.ie/information-pages/data-protection/>)

An Suíomh Gréasáin um Choigilteas Stáit (www.statesavings.ie)

Déanfaidh An Post cúram den ábhar Gaeilge ar an suíomh gréasáin um Choigilteas Stáit de réir na bhfeabhsuithe atá molta ina Scéim Teanga. Ina theannta sin, rachaidh GBCN i gcomhairle leis An Post i leith na chéad Scéime Teanga eile de chuid An Post agus é mar aidhm aige go bhfeabhsófar a thuilleadh na seirbhísí a chuirtear ar fáil do chustaiméirí Coigiltis Stáit i nGaeilge.

4.3.5 Ríomhphost

- Cruthófar seoladh ríomhphoist eolas@ntma.ie i mbliain a haon den Scéim le go mbeidh an pobal i gcoitinne in ann ceisteanna a chur trí mheán na Gaeilge. Fógrófar an seoladh ríomhphoist seo ar shuíomh gréasáin GBCN agus tabharfaidh foireann an ionaid fáiltithe an seoladh ríomhphoist do dhaoine den phobal a iarrann é.
- Beidh an séanadh ar gach ríomhphost a théann amach dátheangach faoi dheireadh bhliain a haon den Scéim.

4.4 Logainmneacha Oifigiúla Limistéar Gaeltachta

- Úsáidfídh GBCN logainmneacha oifigiúla limistéar Gaeltachta chun críche gnó oifigiúil.

4.5 Cumas Teanga a Fheabhsú

Tá roinnt fostaithe tar éis a chur in iúl gur mhaith leo cur lena gcuid Gaeilge le go mbeidh siad in ann ceisteanna ón bpobal a fhreagairt i nGaeilge. Tá socruithe á ndéanamh chun deis a thabhairt do na fostaithe sin freastal ar chúrsaí Gaeilge ag leibhéal éagsúla. Tá cúrsa ardleibhéal déanta ag roinnt fostaithe cheana féin. Le go mbeidh níos mó eolais ag

daoine faoin nGaeilge agus faoi Scéim Teanga GBCN, beidh mír ar leith san Oiliúint Ionduchtúcháin um Chomhlíonadh d'fhostaithe nua.

- Beidh ról lárnach ag an Rannóg Acmhainní Daonna ó thaobh cabhrú le fostaithe a bhfuil aon riachtanais Ghaeilge acu. Spreagtar fostaithe a léiríonn suim sa Ghaeilge dul i dteagmháil leis an Rannóg Acmhainní Daonna chun roghanna agus cúrsaí oiliúna a d'fhéadfadh a bheith ar fáil a chur chun cinn.
- Leasóidh an Rannóg Acmhainní Daonna gach fógra earcaíochta seachtrach agus gach fógra folúntais inmheánach chun iarratasóirí a chur ar an eolas gur féidir iarratais a phróiseáil i nGaeilge agus go n-éascófar é sin ach dul i dteagmháil le hAcmhainní Daonna.

Poist Ghaeilge Shainithe

Ag féachaint do bheartas an Rialtais i leith soláthar feabhsaithe seirbhísí i nGaeilge, sainaitheoidh GBCN, faoi dheireadh bhliain a haon den Scéim, aon phoist a bhfuil inniúlacht sa Ghaeilge bunriachtanach lena n-aghaidh. Déanfar gach iarracht na ceanglais sin a chomhlíonadh faoi dheireadh na Scéime seo ag féachaint do bheartais earcaíochta, ardaithé céime agus oiliúna, de réir mar is cuí. Cuirfidh sé sin ar chumas GBCN feabhsú incriminteach seirbhísí as Gaeilge a phleanáil, agus tosaíocht a thabhairt don fheabhsú sin, ar bhealach níos straitéisí.

5. Monatóireacht agus Athbhreithniú ar an Scéim

Déanfar athbhreithniú leanúnach ar an Scéim agus déanfar monatóireacht ar líon na n-uaireanta a iarrtar seirbhís trí Ghaeilge.

6. An Scéim a Phoibliú

Déanfar a bhfuil sa Scéim seo, mar aon leis na gealltanais atá inti, a phoibliú i measc na foirne agus an phobail i gcoitinne mar seo:

- Preasráiteas
- Fógraí ar an suíomh gréasáin agus ar an suíomh inlín
- Cuirfear cóip den Scéim ar aghaidh chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.
- Is é an leagan Béarla den scéim an bunleagan.